

Vergaderjaar 2024–2025

33 846

Vaststelling van een geactualiseerd stelsel van openbare bibliotheekvoorzieningen (Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen)

Nr. 74

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 juni 2025

Het is van het grootste belang dat alle leerlingen geletterd van school gaan, zodat ze zich in de maatschappij kunnen redden. Daarom is er de afgelopen jaren sterk ingezet op de verbetering van de prestaties op lezen, schrijven en rekenen. Een voorwaarde hiervoor is dat leerlingen veel boeken om zich heen hebben. Boeken staan immers vol met mooie taal, nieuwe woorden en interessante kennis. In het landelijke programma de Bibliotheek op school (dBos) werken bibliotheken en scholen met succes samen aan leesbevordering. Eerder ontving uw Kamer een onderzoek naar de voorwaarden voor de duurzame verankering van dBos.¹ Met deze brief informeren we uw Kamer dat de middelen voor het programma dBos structureel zijn gemaakt.

De Bibliotheek op school

Bij de Bibliotheek op school krijgen scholen ondersteuning van bibliotheken om aan het leesplezier en de leesvaardigheid van leerlingen te werken. Met expertise van de lokale bibliotheek stelt de school onder andere een uitdagende boekencollectie samen en ontwikkelt de school een lees(bevorderings)beleid. DBos is in 2008 in opdracht van OCW opgezet door de bibliotheeksector en is in vijftien jaar tijd uitgegroeid tot een bewezen effectief landelijk leesbevorderingsprogramma. Leerlingen van scholen met dBos lezen meer, met meer plezier en beter dan leerlingen van scholen zonder dBos.²

Duurzame verankering

Vanwege het succes van de aanpak en het brede draagvlak van dBos bij scholen en bibliotheken, is besloten de middelen hiervoor structureel te

¹ Onderzoek voorwaarden duurzame verankering de Bibliotheek op school. KWINK groep, 2023.

² De Bibliotheek op school stimuleert het lezen – Stichting Lezen

maken. Hiermee wordt gefaciliteerd dat alle bibliotheken dBos aanbieden en dat scholen er desgewenst gebruik van kunnen maken. Dit is in lijn met het beleid om de basisvaardigheden te versterken, sluit aan bij de voorwaarden voor duurzame verankering van dBos in het onderzoeksrapport³ en de afspraken die met het bibliotheekenveld zijn gemaakt in het bibliotheekconvenant.⁴

Bovendien sluit dit besluit aan bij de ambitie dat kwaliteitsverbetering van onderwijs, waar dBos aan bijdraagt, minder afhankelijk is van tijdelijke subsidies. Er worden structurele middelen beschikbaar gesteld uit zowel het onderwijs- als het cultuurbudget. In 2026 wordt er € 10 miljoen beschikbaar gesteld vanuit de onderwijsbegroting om de huidige subsidieregeling, die einde schooljaar 2025/2026 afloopt, met een half jaar te verlengen tot eind 2026. In 2027 is er € 38 miljoen beschikbaar vanuit de onderwijsbegroting; vanaf 2028 gaat het jaarlijks om € 50 miljoen. Dit betreffen middelen die vanuit de enveloppe kwaliteit van Rutte IV in 2022 structureel zijn toegevoegd aan de OCW-begroting. Het geld zal vanaf 2027 worden verdeeld tussen scholen en bibliotheken. Daarnaast wordt al sinds 2008 jaarlijks € 3,35 miljoen uit het cultuurbudget geïnvesteerd in de professionalisering van dBos. Deze middelen worden gebruikt voor het opleidingsaanbod voor leesconsulenten en taalcoördinatoren en voor kennisdeling, monitoring en onderzoek.

Aanpak duurzame verankering

dBos en BoekStart zijn van 2022 tot en met schooljaar 2025/2026 gefinancierd in het kader van het Masterplan basisvaardigheden. Deze regeling wordt tot eind 2026 voortgezet. In deze periode ontvangen bibliotheken geld via Stichting Lezen dat zij vervolgens investeren in een leesbevorderingsaanbod voor scholen en kinderopvanglocaties. Ook het mbo en de pabo kunnen gebruikmaken van de infrastructuur van dBos.

Vanaf 2027 ontvangen scholen en bibliotheken elk een deel van de beschikbare middelen. 50 procent van de middelen komt structureel ten goede aan bibliotheken en 50 procent wordt toegevoegd aan de gerichte bekostiging basisvaardigheden voor het onderwijsveld. Hiermee willen we stimuleren dat er gedeeld eigenaarschap ontstaat en dat bibliotheken op vraag van scholen maatwerk aanbieden en kunnen opschalen. Volgens het bijgevoegde onderzoek van KWINK groep is dit een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle verankering van dBos.⁵

Scholen kunnen ervoor kiezen om (een deel van) de gerichte bekostiging te besteden aan dBos. Bibliotheken moeten de structurele financiering inzetten om de samenwerking met het funderend onderwijs en/of de pabo, het mbo en de kinderopvang (BoekStart) voort te zetten.

³ KWINK groep, 2023, p. 37.

⁴ «De bibliotheekpartijen intensiveren de nauwe samenwerking met scholen en streven op termijn naar een volledige dekking in aanbod vanuit de bibliotheken van de Bibliotheek op school (dBos) voor het primair en voortgezet onderwijs.» Bibliotheekconvenant 2024–2027, p. 4.

⁵ Onderzoek voorwaarden duurzame verankering de Bibliotheek op school. KWINK groep, 2023, p. 43–44.

We zijn verheugd om de structurele samenwerking tussen scholen en bibliotheken op deze manier zeker te stellen, zodat zij hun krachten kunnen bundelen om leerlingen goed en met plezier te leren lezen.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
E.E.W. Bruins

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M.L.J. Paul